

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1686/2023.

Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 50.Pf.634.515/2022/29. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel (Kékesi Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd dr. Kékesi Melinda) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben kérte a Fővárosi Törvényszék 50.Pf.634.515/2022/29. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló jogvita lényege az alábbiak szerint foglalható össze.
- [3] Az indítványozó és volt férje 2009. évben kötöttek házasságot. Házasságukból két gyermekük született (2010. és 2013. években). Miután a felek között megromlott a viszony, az életközösségük mindenre kiterjedően 2019 márciusában megszűnt. A felek 2019 júliusában ügyvéd által ellenjegyzett magánokiratban megállapodást kötöttek egymással a gyermekekkel kapcsolatos járulékos kérdések, az utolsó közös otthon használatának rendezése, valamint a házastársi közös vagyon megosztása vonatkozásában. A felek akként állapodtak meg, miszerint a gyermekek felett a továbbiakban is közösen gyakorolják a szülői felügyeletet, valamint a gyermekek lakóhelyéül az utoljára közösen lakott ingatlant jelölték ki, amely ingatlan a felperesi édesapa tulajdonában és használatában van. A szülők az egyezségben a gyermekek szocializációját heti váltott gondoskodásban jelölték meg és megállapodtak a felperes édesapa által fizetendő tartásdíj összegéről. A felek rögzítették továbbá, hogy amennyiben bármelyikük Budapesten kívül kívánja kialakítani az életterét – a

gyermek érdekeinek biztosítása érdekében – a lakhelyváltoztatáshoz a másik fél hozzájárulása szükséges.

- [4] A felek megállapodását követően az édesapa (alapügy felperese) 2019 decemberében házasság felbontása iránti keresetlevelet terjesztett elő, amelyben egyező akaratnyilvánítással kérte a házasság felbontását, a járulékos kérdésekben pedig elsődlegesen a felek megállapodásának megfelelő tartalmú egyezséget kívánt kötni az indítványozóval (az alapügy alperesével), másodlagos kereseti kérelme pedig arra irányult, hogy a bíróság a szülői felügyeleti jog gyakorlására őt jogosítsa fel. Tekintettel arra, hogy az eljáró bíróság megítélése szerint az indítványozó tért el a felek között megkötött megállapodástól (Budai Központi Kerületi Bíróság ítélete, Indokolás [84]), ezért a Budai Központi Kerületi Bíróság 17.P.XI.31.191/2019/147. számú ítéletében a peres felek házasságát felbontotta és a felperes édesapa másodlagos kereseti kérelmének megfelelően a gyermekek feletti szülői felügyeleti jog gyakorlására a felperes édesapát jogosította fel. A bíróság rendelkezett továbbá a gyermekekkel való kapcsolattartás kérdéséről, valamint kötelezte az indítványozót tartásdíj megfizetésére.
- [5] 1.2. Az ítélettel szemben az indítványozó terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az ítélet részbeni megváltoztatását, a viszontkeresetének történő helytadást, vagyis a gyermekek feletti szülői felügyeleti jog gyakorlására való feljogosítását és a felperes gyermektartásdíj megfizetésére kötelezését kérte. A döntés fellebbezett részeit a Fővárosi Törvényszék 2023. május 16. napján kelt 50.Pf.634.515/2022/29. számú ítéletével – az indokolás kiegészítésével – jogerősen helybenhagyta. A másodfokú bíróság a felülbírálat eredményeképpen arra a megállapításra jutott, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást teljes egészében lefolytatta, az irányadó tényállást helyesen állapította meg, a releváns peradatokat megfelelően rögzítette és azok okszerű mérlegelése eredményeként a szülői felügyelet és járulékaik tekintetében jogszerű, megalapozott és a gyermekek érdekében álló döntést hozott (Fővárosi Törvényszék ítélete, Indokolás [51]). A másodfokú bíróság megítélése szerint nem szolgálja a gyermekek érdekét, ha a saját érdekeit szem előtt tartó indítványozó gondozásába kerülnek a gyermekek (Fővárosi Törvényszék ítélete, Indokolás [73]).
- [6] 1.3. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszát, amelyben a Fővárosi Törvényszék 50.Pf.634.515/2022/29. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésének, XXVIII. cikk (1) bekezdésének, valamint 28. cikkének sérelmére hivatkozással.
- [7] Az indítványozó a XVI. cikk (1) bekezdésének sérelmét arra alapította, hogy az eljárás során a másodfokú bíróság az ítélőképességük birtokában lévő gyermekeiket nem hallgatta meg személyesen egyszer sem, annak ellenére, hogy az indítványozó az

eljárás során több alkalommal is kérelmezte, ezáltal nem érvényesülhetett a gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való joga, egyúttal az indítványozó ezen alapjog biztosítására vonatkozó kötelezettségének sem tudott eleget tenni.

- [8] Az indítványozó a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmeként fogalmazta meg, hogy a másodfokú bíróság ellehetetlenítette a bizonyítást számára azáltal, hogy a bíróság egyes okirati bizonyítékokat kiragadva, indokolás nélkül mellőzött, a gyermekek személyes meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványait figyelmen kívül hagyta és ennek indokára sem tért ki az ítélet. Az indítványozó álláspontja szerint a másodfokon eljáró bíróság annak sem adta indokát, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás körébe új, relevánsnak ítélt tényállási elemeket emelt be, amellyel szintén megsértette az indokolt bírói döntéshez való jogát, a világos és egyértelmű indokolási kötelezettség követelményének elmaradásával.
- [9] Nem valósult meg továbbá a fegyverek egyenlőségének követelménye sem – szól az alkotmányjogi panasz – azáltal, hogy az indítványozóra nézve kedvezőtlen, objektivitást mellőző, személyeskedő, szubjektív értékítéletnek tekinthető megállapításokat tartalmaz a másodfokú ítélet, egyúttal a felperesi édesapára vonatkozó kedvezőtlen ténymegállapítások nem szerepelnek az indokolásban. Ennek okán a döntés és a mérlegelési körben figyelembe vett tények, körülmények hangsúlyozása egyoldalú, kiegyensúlyozatlan, a felperesi édesapa számára kedvező, míg az indítványozóra nézve kedvezőtlen, a valóságnak nem megfelelő és így a megállapított bírósági tényállás, valamint az abból levezett következtetések is megalapozatlanok és iratellenesek. Az indítványozó meglátása szerint a másodfokú bíróság részrehajló volt a felperessel szemben, amelynek következtében az indokolt bírói döntéshez való jog mellett a pártatlanság elve is sérült az eljárásban.
- [10] Az alkotmányjogi panasz szerint a másodfokú bíróság érdemi indokolása során nem vette figyelembe a szükségesség-arányossági teszt alkalmazását, amely sérti az Alaptörvény 28. cikkét és ezáltal a XXVIII. cikk (1) bekezdését is.
- [11] Az indítványozó a XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmének alátámasztására hivatkozott az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésének sérelmére, valamint a gyermekei érdekeire való utalással az 1991. évi LXIV. törvénnyel kihirdetett, a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20. napján kelt Egyezmény sérelmére is.
- [12] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)-(2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg. Ennek során megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság formai feltételeinek [Abtv. 30. § (1) bekezdés, valamint 52. § (1b) bekezdés a)-f)] csak részben felel meg, az alábbiak szerint.
- [13] 2.1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontjára [Abtv. 27. § (1) bekezdésére] alapította. Az indítvány megjelöli az

Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [XVI. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) bekezdés, valamint a 28. cikk].

- [14] Az alkotmányjogi panasz azon elemeivel összefüggésben, melyben az indítványozó egyes nemzetközi egyezmények sérelmére is hivatkozott, az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az Alkotmánybíróságnak nincs arra hatásköre, hogy az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz eljárásban egy bírói döntés nemzetközi szerződésbe ütközését vizsgálja {lásd például: 14/2023. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [19]}.
- [15] 2.2. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a jogi képviselő a Fővárosi Törvényszék ítéletét 2023. május 23. napján vette át, az alkotmányjogi panaszt pedig határidőben, 2023. július 24. napján terjesztette elő.
- [16] Az indítványozó jogi képviselővel jár el, a jogi képviselő a meghatalmazását csatolta. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő az Abtv. 27. §-ra alapított alkotmányjogi panaszát.
- [17] 2.3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja értelmében alkotmányjogi panasz Alaptörvényben biztosított jog sérelmére alapítható.
- [18] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkének sérelmére is, amely azonban az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából nem tekinthető olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amelynek sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani, ezért az indítvány ezen elemében nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjának követelményét. {lásd például: 3535/2023. (XII. 14.) AB végzés, Indokolás [24]}.
- [19] 2.4. Az Alaptörvény a XVI. cikk (1) bekezdése, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdése az alkotmányjogi panasz szempontjából Alaptörvényben biztosított jogoknak tekinthetők, ekként azokra (az egyéb feltételek teljesülése esetén) alapozható alkotmányjogi panasz.
- [20] 2.5. Az Abtv. 27. § (1) bekezdésének megfelelően az indítványozó alkotmányjogi panaszában csak a saját Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére hivatkozhat. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában részben arra hivatkozott, hogy a támadott bírói döntések a gyermekek Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében rögzített jogait sértik. Figyelemmel arra, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszát kizárólag a saját nevében terjesztette elő, továbbá figyelemmel arra, hogy – a Fővárosi Törvényszék 50.Pf.634.515/2022/29. számú jogerős ítéletéből következő módon – nem az indítványozó gyakorolja a gyermekekkel kapcsolatos szülői felügyeleti

jogokat, ezért az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésével összefüggőelemében sem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt feltételnek, így érdemben nem bírálható el {lásd például: 3064/2023. (II.16.) AB határozat, Indokolás [16]}.

- [21] 2.6. Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben a határozott kérelem követelményét teljesíti.
- [22] 2.7. Az Abtv. 29. § szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. E két feltétel alternatív jellegű, bármelyik fennállása megalapozza a panasz befogadhatóságát, azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2012. (II.14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [23] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét részben az általa benyújtott bizonyítási indítványok figyelmen kívül hagyása miatt, részben a bizonyítási eljárás hiányosságai és az indokolási kötelezettség megsértése, részben pedig a másodfokú bíróság elfogultsága miatt állította.
- [24] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vet fel, tekintettel az Alkotmánybíróság tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal kapcsolatos, kimunkált gyakorlatára és az alkotmányjogi panasz tartalmára.
- [25] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét sem látta megállapíthatónak az alkotmányjogi panaszban foglaltak alapján, az alábbiak szerint.
- [26] Az indítvány a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben kizárólag olyan bizonyítási, bizonyíték-értékelési kérdéseket kifogásol, amelyek vizsgálata törvényességi és nem alkotmányossági kérdés, ekként az Abtv. 29. §-a alapján nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ugyanis a tényállás megállapítása, illetve a bizonyítékok értékelése a bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, melyet az Alkotmánybíróság nem vonhat magához, csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ellenkező esetben egyfajta „szuperbíróságként”, a meglévők melletti újabb hagyományos jogorvoslati fórumként járna el {ennek az elvnek a korai rögzítéséhez lásd: 3325/2012. (XI.12.) AB végzés, Indokolás [14]}. Az Alkotmánybíróság feladata nem a tény-, illetőleg jogkérdések felülvizsgálata, hanem az, hogy az Alaptörvényben foglalt garanciákból fakadó minimumot számon kérje a bíróságoktól.
- [27] A másodfokú bíróság arra a meggyőződésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a döntés meghozatalához szükséges mértékben feltárta, s abból okszerű következtetéssel, a vonatkozó jogszabályok és a következetes ítélkezési gyakorlat megfelelő alkalmazásával érdemben helyes, a gyermekek érdekében álló döntést hozott. Ugyanakkor a perbe hozott jogvita elbírálásához az elsőfokú bíróság nemcsak

a szükséges bizonyítást folytatta le, hanem azt is, hogy az indítványozó további indítványainak a teljesítésétől már nem volt várható újabb, a per elbírálása szempontjából releváns adat, körülmény feltárása.

- [28] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy önmagában az a tény, hogy az indítványozó valamely kérdésben nem osztja az ügyben eljáró bíróság jogi álláspontját, illetőleg (a bíróság álláspontjával szemben) további bizonyítást tartana szükségesnek, még nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, függetlenül az indítványozó érveinek helytállóságától vagy azok esetleges helytelenségétől.
- [29] Az Alkotmánybíróság azt is hangsúlyozza, hogy az indítványozó állításával ellentétben az eljáró bíróságok az ügy alapjogi vonatkozásait felismerték. Mind a Budai Központi Kerületi Bíróság, mind a Fővárosi Törvényszék a döntésük meghozatala során a gyermekek Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése által védett legjobb érdekéből indultak ki. Önmagában az a tény, hogy az eljáró bíróságok mérlegelésüknek eredményeként arra a következtetésre jutottak, hogy a gyermekek feletti szülői felügyelet az édesapát illeti, még nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.
- [30] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírói eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből az fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni, ugyanakkor azonban az indokolási kötelezettségből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége és különösen nem következik az indítványozók szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {lásd például: 3366/2023. (VII. 19.) AB végzés, Indokolás [33]}.
- [31] Jelen esetben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy formai értelemben a Fővárosi Törvényszék ítélete egyértelmű, az Alaptörvényből fakadó indokolási kötelezettség követelményét kielégítő mélységű és egyben az eljárási törvények előírásainak is megfelelő indokolást tartalmaz, amely teljesíti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó indokolási kötelezettség követelményét.
- [32] Az Alkotmánybíróság végezetül arra is rámutat, hogy önmagában abból, hogy a bíróság a bizonyítékokból az indítványozóétól eltérő következtetést vont le, még nem következik, hogy a bíró személyes előítéllettel vagy elfogultsággal viseltetett volna az eljárásban. E körben az Alkotmánybíróság azt is megjegyzi, hogy bár a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 15. § (2) bekezdése szerint a kizárási okot a fél az eljárás bármely szakaszában bejelentheti, ilyen kérelemmel az indítványozó nem élt a perben.
- [33] Az Alkotmánybíróság ezért megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelmével összefüggésben nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét és nem alapoz

meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, ennek megfelelően pedig ebben az elemében sem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt vagylagos befogadhatósági feltételek egyikének sem.

- [34] 3. Mindezen szempontokra figyelemmel az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány nem tartalmaz olyan indokot, amely a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét támasztaná alá, illetve amely alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel, ennek következtében az alkotmányjogi panasz befogadására – mivel az nem felel meg az Abtv. 29. §-ában írt feltételeknek – nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért a kérelmet az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)*, *c)* és *h)* pontjai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. (2) és (3) bekezdésére, visszautasította.

Budapest, 2025. március 18.

Dr. Patyi András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró